

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Petra Sedláka, PhD. a JUDr. Václava Štencla, MA ve věci

žalobce: **Ing. F. P., CSc.**
bytem X

proti
žalovanému: **Generální finanční ředitelství**
sídlem Lazarská 7, 117 22 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 3. 2019, č. j. 3430/19/7100-30121-013876,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Finanční úřad pro hlavní město Prahu (dále jen „správce daně“) vyměřil žalobci platebním výměrem ze dne 1. 7. 2015, č. j. 4780949/15/2006-70462-107244, (dále jen „platební výměr“) daň darovací ve výši 16 100 Kč z titulu nabytí ideálního podílu o velikosti 10657/152497 na pozemku st. parc. č. X, který žalobce nabyl spolu s bytovou jednotkou č. X v budově č. p. X na pozemku st. parc. č. X, vše zapsané na LV č. XA pro k. ú. X, obec X, včetně. Odvolací finanční ředitelství poté zamítlo odvolání žalobce podané proti platebnímu výměru a platební výměr potvrdilo rozhodnutím ze dne 19. 5. 2016, č. j. 22183/16/5100-31461-701836 (dále jen „odvolací rozhodnutí ve věci samé“).
2. Žalobce následně podal návrh na obnovu řízení ukončeného odvolacím rozhodnutím ve věci samé. Tento návrh Odvolací finanční ředitelství rozhodnutím ze dne 14. 9. 2018, č. j. 40424/18/5100-31461-701836, (dále jen „rozhodnutí o obnově“) zamítlo. Žalovaný poté zamítl odvolání žalobce a rozhodnutí o obnově potvrdil rozhodnutím ze dne 18. 3. 2019, č. j. 3430/19/7100-30121-013876, (dále jen „napadené rozhodnutí“). Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze, který usnesením ze dne 31. 5. 2022 č. j. 10 Af 24/2019-55, věc postoupil Krajskému soudu v Brně jako místně příslušnému.
3. Jádrem sporu je otázka, zda rozhodnutí správního soudu vydaná v obdobných věcech před vydáním platebního výměru či skutečnosti v nich uvedené mohou představovat důvod pro obnovu řízení.

II. Stanoviska účastníků řízení

4. Žalobce se domáhá zrušení napadeného rozhodnutí a povolení obnovy řízení ukončeného odvolacím rozhodnutím ve věci samé. Namítá, že platební výměr byl nezákonný, převod nemovitostí byl úplatný, a proto měl být plátcem původní vlastník – bytové družstvo. Tuto argumentaci ve svém vyjádření obsáhle rozvíjí. Nad rámec toho poukazuje na to, že rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 13. 8. 2014, č. j. 11 Af 16/2011-45, a ze dne 22. 1. 2015, č. j. 9 Af 53/2011-25, jsou novou skutečností, a proto podal návrh na obnovu řízení. Žalovaný nevypořádal námítky uvedené v odvolání a neuvedl důvod, proč předložené rozsudky neakceptuje. Uvedené rozsudky Městského soudu v Praze vycházejí z totožného stavu a podmínek pro převod bytu a podílu na pozemku. Novou skutečností je rozpor s § 8 odst. 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, respektive uvedené rozsudky, o nichž pracovníci správce daně a Odvolacího finančního ředitelství nevěděli. Další novou skutečností doloženou rozsudkem č. j. 11 Af 16/2011-45 je rozpor s § 99 odst. 1 daňového řádu. Předběžnou otázkou v původním řízení bylo zjištění, zda došlo ke zvýšení majetku příjemce. Tato předběžná otázka byla vyřešena uvedeným rozsudkem. Jako důkaz má být z uvedených rozsudků využit popis průběhu tam přezkoumávaných daňových řízení a stanovisek správce daně.
5. Žalovaný ve svém vyjádření odkazuje na napadené rozhodnutí a navrhuje, aby soud žalobu zamítl. Doplnuje argumentaci ve prospěch správnosti platebního výměru a odkazuje při tom na výkladovou praxi „nadepsaného“ soudu (rozsudek ze dne 28. 8. 2011, č. j. 28 Ca 128/2000). Žalobcem uváděné rozsudky nelze aplikovat, neboť se týkají úplatnosti převodu při následné koupi pozemků stavebním bytovým družstvem, kdy se na koupi pozemku složili družstevníci. Rozhodnutí není novou skutečností.
6. Ve své replice žalobce doplňuje svou argumentaci k závěru, že mu daň neměla být vyměřena. V následném podání pak uplatňuje námítku nicotnosti platebního výměru. Ve prospěch této námítky pak opakuje některé své žalobní argumenty.

7. V rámci ústního jednání účastníci setrvali na svých stanoviscích.

III. Posouzení věci krajským soudem

8. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“), a řízení předcházející jeho vydání. Soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Při rozhodování vycházel z obsahu správního spisu, nad jehož rámec nebylo potřeba provádět dokazování.
9. Krajský soud předně poznamenává, že rozsah soudního přezkumu správního rozhodnutí je určen nejen samotnou žalobou, ale také nosnými důvody napadeného rozhodnutí. Pokud se věcné námitky míjí s nosnými důvody napadeného rozhodnutí, je nutno je považovat za *per se* nedůvodné. Nemohou totiž vyvrátit důvody, pro které bylo napadené rozhodnutí vydáno, a nemohou tudíž ani z povahy věci vést k jeho zrušení. V posuzované věci to platí pro všechny námitky, které fakticky směřují proti důvodům, na nichž bylo založeno odvolací rozhodnutí ve věci samé (resp. platební výměr). Napadené rozhodnutí je rozhodnutím o odvolání proti rozhodnutí o obnově řízení a je založeno pouze a jen na posouzení otázky naplnění zákonných podmínek pro obnovu řízení. Jestliže Odvolací finanční ředitelství a žalovaný dospěli k závěru, že tyto podmínky naplněny nebyly, neboť žalobcem předložené rozsudky nepředstavují nové skutečnosti ani důkazy, nebyl dán důvod pro nové posuzování věci samé daňovými orgány.
10. Ačkoliv se žalovaný v napadeném rozhodnutí obsáhle vyjádřil také k věcným námitkám směřujícím proti platebnímu výměru, je zřejmé, že tyto pasáže netvoří nosný důvod napadeného rozhodnutí. Žalovaný výslovně uvedl, že se s těmito námitkami vypořádává „z důvodu opatrnosti“ (str. 6 napadeného rozhodnutí). Stejně tak Odvolací finanční ředitelství v rozhodnutí o obnově své úvahy k věci samé vyslovilo „[p]ro úplnost, nad rámec rozhodnutí o návrhu na obnovu řízení“ (str. 7 rozhodnutí o obnově).
11. Obě rozhodnutí jsou zcela jasně založena na závěru, že předložené rozsudky Městského soudu v Praze nenaplnějí podmínky pro nařízení obnovy řízení zakotvené v § 117 a násl. daňového řádu. Krajský soud se proto zabýval pouze námitkami, kterými se žalobce snaží zpochybnit tento závěr, a jedinou procesní námitkou týkající se výlučně řízení o obnově, a sice že se žalovaný nevypořádal s odvolacími důvody. Soud se nezabýval ani námitkou nicotnosti platebního výměru, neboť ani tato skutečnost nebyla a nemohla být předmětem řízení o obnově. Ani případná nicotnost platebního výměru by totiž neměla vliv na posouzení otázky, zda měla být povolena obnova původního řízení či nikoliv. Pouze na okraj soud poznamenává, že skutečnosti, v nichž spatřuje žalobce nicotnost platebního výměru, by zjevně mohly zakládat toliko jeho nezákonnost, nikoliv nicotnost.
12. Námitku, že se žalovaný nevypořádal s odvolacími důvody, soud shledal nedůvodnou. V první řadě platí, že odůvodnění správních rozhodnutí obou stupňů tvoří v rámci soudního přezkumu jeden celek. To znamená, že odvolací orgán může důvody prvostupňového rozhodnutí doplnit či korigovat, ale není nutné, aby opakoval argumentaci prvostupňového orgánu, pokud se s ní ztotožní. Jestliže již prvostupňový orgán fakticky reagoval na odvolací námitky (zpravidla proto, že tytéž námitky již odvolatel uplatnil v prvostupňovém řízení), postačuje, pokud odvolací orgán odkáže na odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, s nímž se ztotožní.

13. Tak tomu bylo i v nyní posuzované věci. Žalovaný zopakoval úvahy Odvolacího finančního ředitelství ohledně toho, že žalobcem předložené rozsudky Městského soudu v Praze nemohou být novou skutečností či důkazem pro účely § 117 odst. 1 písm. a) daňového řádu (viz str. 4 napadeného rozhodnutí). S těmito úvahami se pak také výslovně ztotožnil (viz str. 5 a 6 napadeného rozhodnutí). Nebylo nutné, aby se žalovaný samostatně věnoval každému jednotlivému argumentu žalobce, a to už proto, že hutný a dosti nepřehledný text odvolání takový postup prakticky znemožňoval. Odvolání se na dvanácti stranách textu již na první pohled převážně vůbec nevěnovalo nosnému důvodu rozhodnutí o obnově a s ohledem na absenci srozumitelné struktury neumožňovalo jednoznačnou identifikaci úvah, které by bylo možné naopak považovat výlučně za námitky směřující právě proti důvodu nepovolení obnovy řízení. Samotné posouzení naplnění zákonných podmínek pro obnovu řízení ze strany Odvolacího finančního ředitelství a žalovaného přitom poskytuje jasnou odpověď na všechny výtky, které se skutečně týkaly samotného nosného důvodu rozhodnutí o obnově. Napadené rozhodnutí proto netrpí nepřezkoumatelností z důvodu nevypořádání odvolacích námitek.
14. Soud se následně zaměřil na přezkum zákonnosti nosného důvodu napadeného rozhodnutí, tj. otázky, zda ve věci byly či nebyly naplněny zákonné důvody pro obnovu řízení.
15. Podle § 117 odst. 1 daňového řádu se řízení ukončené pravomocným rozhodnutím správce daně obnoví na návrh příjemce rozhodnutí, nebo z moci úřední, jestliže
- vyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které nemohly být bez zavinění příjemce rozhodnutí nebo správce daně uplatněny v řízení již dříve a mohly mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí,
 - rozhodnutí bylo učiněno na základě padělaného nebo pozměněného dokladu anebo dokladu obsahujícího nepravdivé údaje, křivé výpovědi svědka nebo nepravdivého znaleckého posudku,
 - rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem, nebo
 - rozhodnutí záviselo na posouzení předběžné otázky a příslušný orgán veřejné moci o ní dodatečně rozhodl jinak způsobem, který má vliv na toto rozhodnutí a jemu předcházející řízení.
16. Obnova řízení je mimořádným opravným prostředkem, kterým se zasahuje do pravomocného rozhodnutí. Situace, kdy obnova řízení může být nařízena nebo povolena, proto musí být skutečně mimořádná, a závažnost okolností, pro které má být řízení obnoveno, musí převážet nad zásadou právní jistoty. Obnova řízení neslouží k nápravě vad řízení či nezákonnosti daňového rozhodnutí a nezpochybňuje, že správce daně vycházel v okamžiku vydání rozhodnutí z dostatečně zjištěného skutkového stavu. Umožňuje pouze to, aby proběhlo nové řízení, ve kterém budou zohledněny skutečnosti, důkazy a jiné okolnosti, které vyšly dodatečně najevo a které zpochybnily dosud zjištěný skutkový stav (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu z 29. 1. 2008, č. j. 2 Afs 98/2007-91, či ze dne 15. 2. 2018, č. j. 5 Afs 84/2017-36; všechny zde citované rozsudky jsou dostupné na www.nssoud.cz). To potvrzuje také právní doktrína: „*Ustanovení daňového řádu týkající se obnovy řízení míří pouze na otázky skutkové nikoli právní. Slouží k nápravě nedostatků ve zjištěném skutkovém stavu, nikoli k nápravě chybného právního hodnocení skutkového stavu. Za novou skutečnost tak nelze považovat jiný výklad právních předpisů, tj. odlišný právní názor.*“ (Baxa, J., Dráb, O., Kaniová, L., Lavický, P., Schillerová, A., Šimka, K., Žišková, M.: *Daňový řád. Komentář*, Wolters Kluwer, a.s., Praha, 2011, komentář k § 117)

17. V posuzované věci žalobce za nové skutečnosti, respektive důkazy označuje skutečnosti uvedené v rozsudcích Městského soudu v Praze ze dne 13. 8. 2014, č. j. 11 Af 16/2011-45, a ze dne 22. 1. 2015, č. j. 9 Af 53/2011-25. S ohledem na jeho argumentaci je patrné, že by měly naplňovat důvod pro obnovu řízení dle § 117 odst. 1 daňového řádu. Krajský soud má však za to, že žalobce od počátku usiluje naopak o to, aby byla napravena údajná nezákonnost daňového rozhodnutí, respektive znovu právně vyhodnocen (podle žalobce tentokrát správně) zjištěný skutkový stav, což ovšem není důvodem pro obnovu řízení. Jakkoliv se žalobce snaží své výtky formulovat tak, aby se přiblížily důvodům uvedeným v § 117 odst. 1 daňového řádu, je zřejmé, že se jedná o zástupné úvahy, které mají zakrýt prostou skutečnost, že platební výměr a odvolací rozhodnutí ve věci samé byly podle něj nezákonné, založené na nesprávném právním hodnocení věci. Namítaná porušení § 8 a § 99 daňového řádu taktéž z povahy věci mohou být pouze důvodem pro přezkumné řízení dle § 121 a násl. daňového řádu, nikoliv důvodem obnovy řízení.
18. Nejvyšší správní soud ve své rozhodovací činnosti opakovaně uvedl, že na rozsudky soudů je třeba nahlížet nikoli jako na důkazy (okolnosti osvětlující skutkový stav věci) či nové skutečnosti představující důvod pro povolení obnovy řízení ve smyslu § 117 odst. 1 písm. a) daňového řádu, ale jako na rozhodnutí, jež obsahují právní úvahy a názory toho kterého soudu (viz rozsudky ze dne 14. 11. 2013, č. j. 7 Afs 90/2013-42, ze dne 8. 7. 2015, č. j. 6 Afs 202/2014-25). Žalobce tuto judikaturu nerozporuje, ale snaží se jejím závěrům vyhnout dvěma argumenty.
19. Zaprvé poukazuje na to, že rozsudky Městského soudu v Praze nechtěl doložit odlišný právní názor soudů, nýbrž odlišný právní názor daňových orgánů, tj. jejich nejednotnou praxi, a v důsledku toho porušení § 8 daňového řádu. Ani touto oklikou se ovšem žalobce nedostává k podstatě § 117 odst. 1 písm. a) daňového řádu, neboť těmito rozsudky nehodlá prokázat nic, co by se týkalo skutečně skutkového stavu posuzovaného v platebním výměru a odvolacím rozhodnutí ve věci samé. Hodlá jimi prokazovat nezákonnost původních rozhodnutí, konkrétně porušení § 8 daňového řádu, k čemuž ovšem obnova řízení neslouží.
20. Zadruhé tvrdí, že uvedené rozsudky byly vydány ještě před vydáním platebního výměru o předběžné otázce. Tím, že podle něj správce daně a Odvolací finanční ředitelství tyto rozsudky nerespektovali, porušili § 99 daňového řádu. Ani touto argumentací se ovšem žalobce nepřibližuje k důvodům pro obnovu řízení, neboť se nesnaží zpochybnit zjištěný skutkový stav, nýbrž usiluje výlučně o přehodnocení zjištěného skutkového stavu. Kromě toho je však nutno zdůraznit, že rozhodnutí soudu v obdobné věci rozhodně nepředstavuje rozhodnutí o předběžné otázce ve smyslu § 99 daňového řádu. Předběžná otázka se vždy musí týkat konkrétního posuzovaného skutkového stavu, tj. skutečnosti nastalé v daném individuálním případě. Nemůže spočívat ve vyslovení právního názoru v obdobné věci s tím, že se týká skutečnosti, která je toliko v základních parametrech shodná jako ta, která je aktuálně posuzována. Ačkoliv to žalobce výslovně neuvádí, tak zde ze stejného důvodu nepřichází v úvahu ani důvod obnovy řízení dle § 117 odst. 1 písm. d) daňového řádu.
21. Kromě výše uvedeného nelze odhlédnout také od toho, že rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 13. 8. 2014, č. j. 11 Af 16/2011-45, a ze dne 22. 1. 2015, č. j. 9 Af 53/2011-25, byly vydány dříve, než platební výměr a odvolací rozhodnutí ve věci samé. Nemůže se tak jednat ani o skutečnosti, které nemohly být bez zavinění žalobce nebo správce daně uplatněny v řízení již dříve [viz text § 117 odst. 1 písm. a) daňového řádu]. Snaží-li se snad žalobce zpochybnit tento závěr poukazem na zavinění správce daně, pak je nutno uvést, že takový argument by byl zcela mimoběžný. Pokud by správce daně zavinil nemožnost

dřívějšího uplatnění určitých skutečností či důkazů, mohlo by to vést pouze k tomu, že by správce daně sám nemohl nařídit z moci úřední z tohoto důvodu obnovu řízení. Na situaci žalobce to nemá žádný vliv. Pro něj je (vedle výše uvedeného) podstatné primárně to, zda na uvedené rozsudky již dříve poukázat mohl. Pokud mohl, nemůžou být již proto důvodem pro povolení obnovy. Pokud nemohl, teprve pak by bylo na místě zkoumat, zda tento stav sám nezavinil. Již s ohledem na to, že rozsudky byly vydány dříve než odvolací rozhodnutí ve věci samé, lze mít za to, že žalobci objektivně nic nebránilo na uvedené rozsudky poukázat již v původním řízení, což nyní relevantně nezpochybnil. Rozhodně nemůže postačovat pouhý poukaz na to, že se mu podařilo tyto rozsudky najít až dodatečně. Pro úplnost soud poznamenává, že dřívější vydání uvedených rozsudků vylučuje také použití § 117 odst. 1 písm. d) daňového řádu (kromě již výše uvedených důvodů), který vyžaduje naopak dodatečné rozhodnutí o předběžné otázce.

22. Soud proto uzavírá, že žalovaný nepochybil, jestliže shledal, že zákonné důvody pro obnovu řízení v posuzované věci nebyly naplněny.

IV. Shrnutí a náklady řízení

23. Krajský soud na základě shora provedeného posouzení neshledal žalobu důvodnou, a proto ji zamítl ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s.
24. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Podle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 24. října 2023

Mgr. Petr Šebek v. r.
předseda senátu